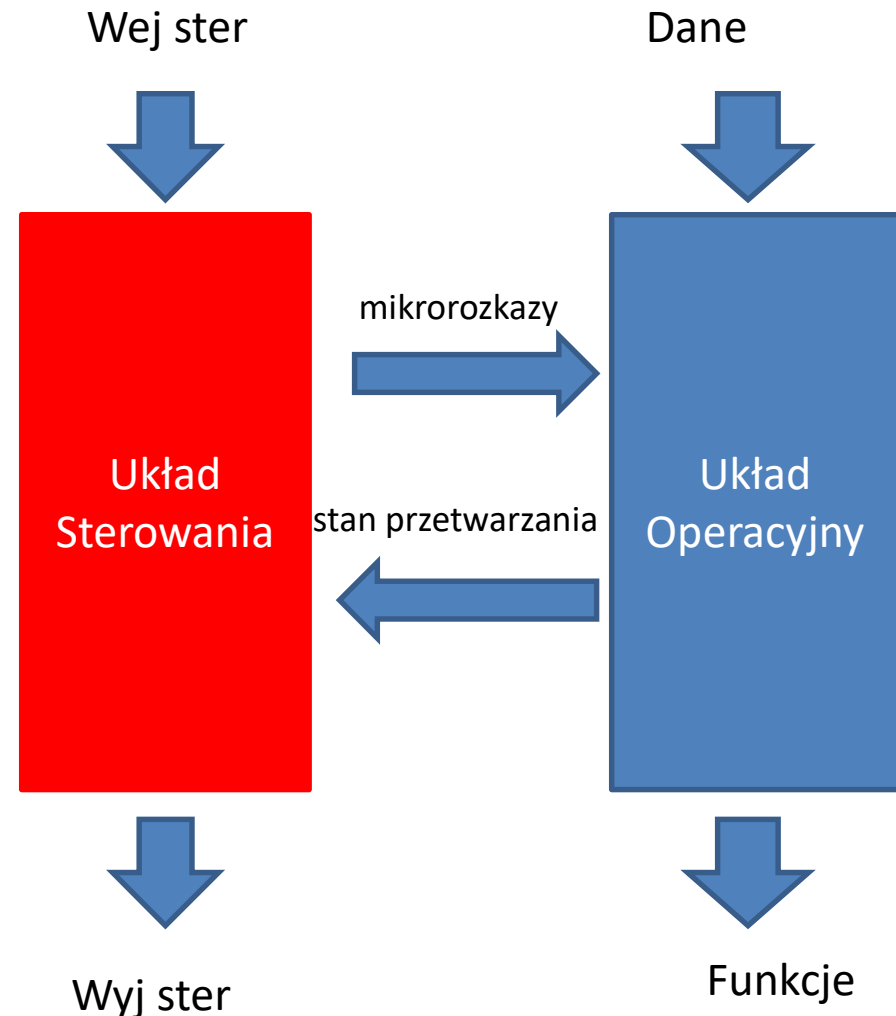

Podstawy techniki cyfrowej
Rafał Walkowiak
Synteza wyższego poziomu
8.12.2020

Układy cyfrowe

synteza strukturalna wyższego poziomu

- Ogólna struktura logiczna UC:
 - bloki funkcjonalne dla realizacji określonych funkcji przetwarzania danych czyli **układ operacyjny** (lub ścieżka danych - ang. data path)
 - **układ sterowania** (automat lub układ mikroprogramowalny)

Synteza wyższego poziomu

- Projektowanie układu cyfrowego (podejście strukturalne)
 - Algorytm dla problemu
 - Synteza układu operacyjnego (układu przetwarzania danych), projekt „ścieżki danych”
 - Diagram ASM
 - Projekt układu sterowania
 - Określenie stanów automatu na podstawie diagramu ASM
 - Wybór struktury fizycznej US (funkcje przełączające + rejestry, pamięć + rejestr, układ mikroprogramowalny,...)
 - Realizacja projektu

Synteza strukturalna układu operacyjnego

Analizując algorytm pracy układu opisany siecią działań dobiera się:

- **bloki funkcjonalne** służące do **przechowywania** zmiennych,
- **bloki operacyjne** służące do **wykonywania** operacji występujących w algorytmie,
- **bloki funkcjonalne** służące do **przesyłania** danych między rejestrami i blokami operacyjnym.

Projektowanie układów cyfrowych na poziomie operacji przesyłań międzyrejestrowych (RTL ang. register transfer operations level)

Cechy charakterystyczne podejścia:

- zastosowanie koncepcji **zmiennych** i opis działań za pomocą **sekwencji operacji** (opisu charakterystycznego dla algorytmów);
- wykorzystanie **rejestrów** do przechowywania wartości pośrednich – rejestry modelują zmienne z algorytmu;
- zaprojektowana **ścieżka danych** ma za zadanie realizować opisane w algorytmie operacje na wartościach przechowywanych w rejestrach;
- **układ sterujący** powinien zapewnić - przy użyciu sygnałów sterujących - kolejność operacji zgodną z opisem z algorytmu.

Metodologia RTL

- Operacja przesłania międzyrejestrowego generuje wartość zapisywaną do rejestru wynikowego wyznaczoną na podstawie argumentów wejściowych pobranych z odpowiednich rejestrów:

$R_{\text{rezultat}} \leftarrow \text{funkcja}(R_{\text{arg_1}}, R_{\text{arg_2}}, \dots, R_{\text{arg_n}})$

- Funkcja jest realizowana w ramach modułu funkcjonalnego w układzie wykonawczym.
- Operacje przesłania międzyrejestrowego odbywają się w rytm taktów zegara systemowego.

Realizacja operacji przesłań międzyrejestrowych

Operację $R_{\text{rezultat}} \leftarrow f(R_{\text{arg_1}}, R_{\text{arg_2}}, \dots, R_{\text{arg_n}})$ jest realizowana w kolejnych krokach:

1. wraz z narastającym zboczem zegara systemowego rejestry $R_{\text{arg_1}}, R_{\text{arg_2}}, \dots, R_{\text{arg_n}}$ otrzymują nowe wartości,
2. funkcja f oblicza wartość na podstawie zawartości rejestrów $R_{\text{arg_1}}, R_{\text{arg_2}}, \dots, R_{\text{arg_n}}$,
3. wynik obliczeń jest przesyłany na wejście danych rejestru R_{rez} ,
4. kolejne narastające zbocze zegara systemowego powoduje:
 - zapamiętanie nowej wartości w rejestrze R_{rezultat}
 - uaktualnienie zawartości rejestrów $R_{\text{arg_1}}, R_{\text{arg_2}}, \dots, R_{\text{arg_n}}$
5. Kontynuacja pracy od kroku 2

Operacje przesłań międzyrejestrowych

Przerzutniki i połączone z nimi bramki dowolnego układu sekwencyjnego można nazwać rejestrami.

Operacje jednego rejestru (licznika) to operacje elementarne:

wpis wartości, zliczanie, dodawanie , odejmowanie, przesunięcie.

Mikrooperacje to operacje realizowane na danych przechowywanych rejestrach:

Np. załadowanie informacji z jednego rejestru do innego, dodawanie zawartości dwóch rejestrów i zapis wyniku w innym rejestrze lub rejestrze źródłowym argumentu.

Operacje przesłań międzyrejestrowych

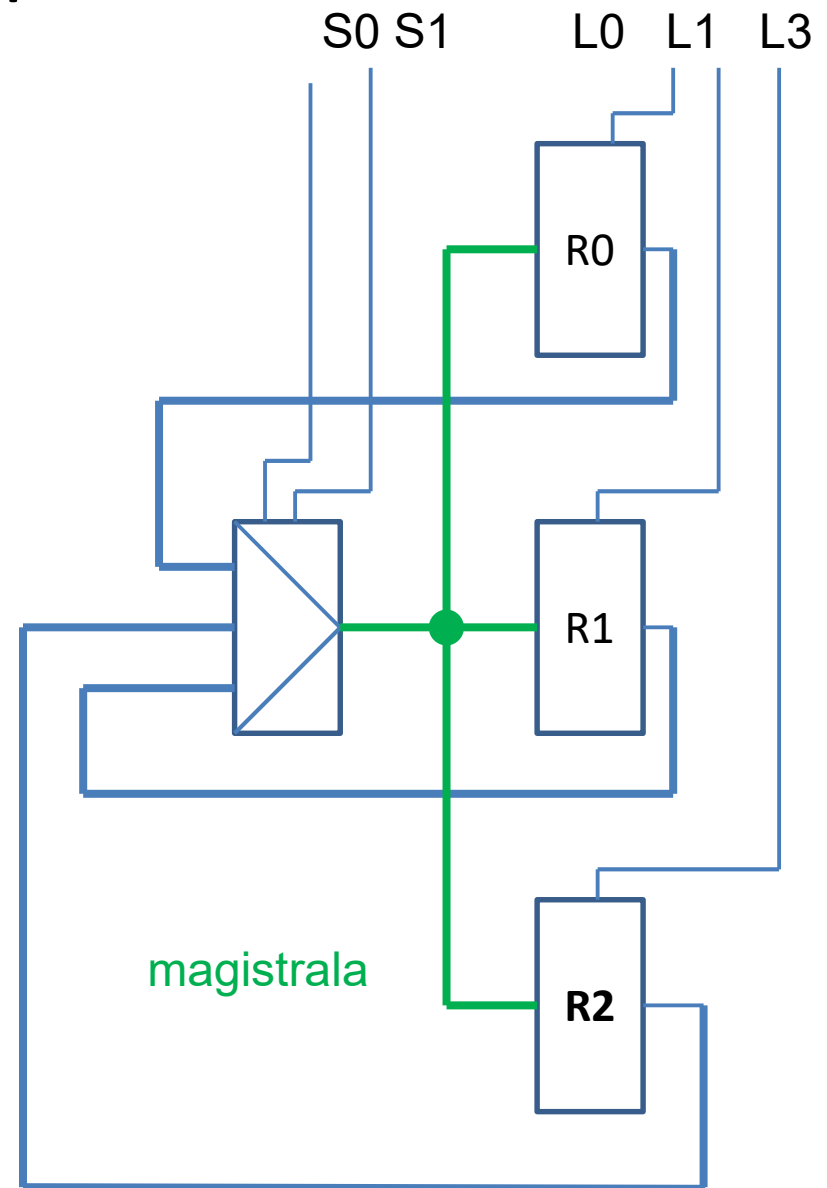
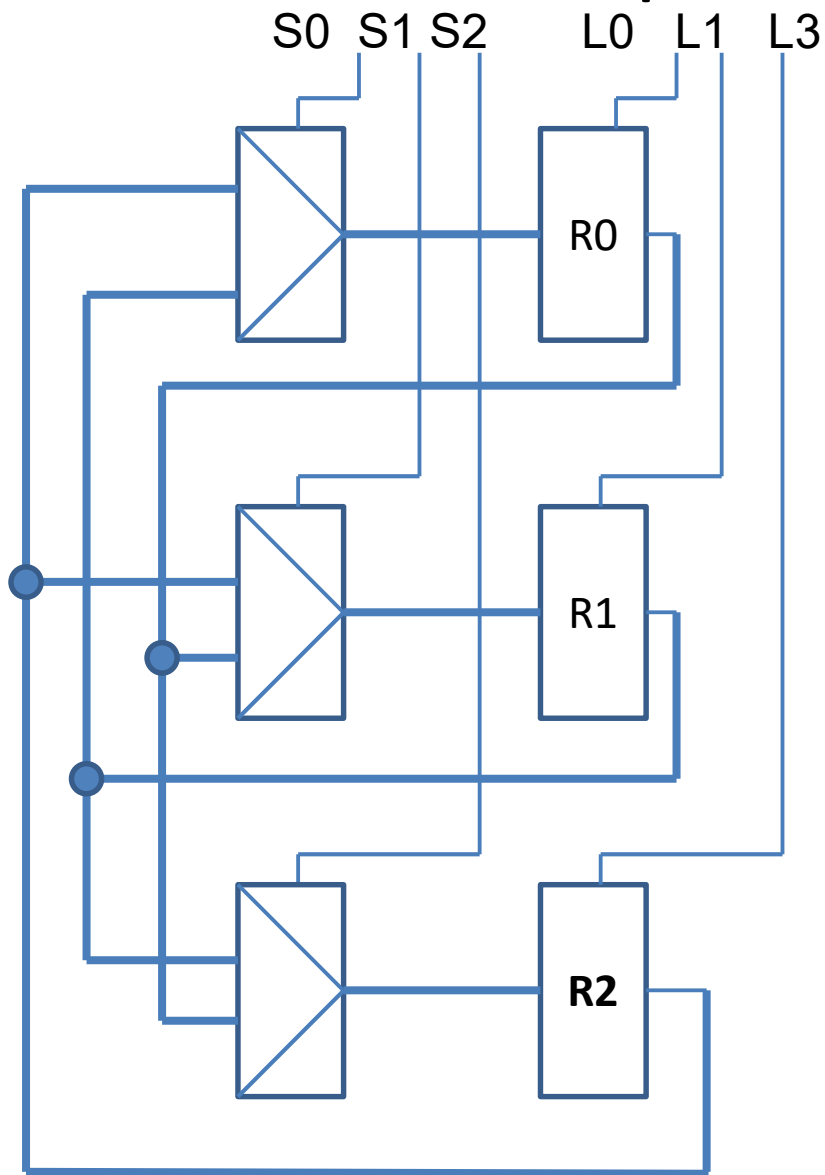
przykład

- $C1:R2 \leftarrow R1$
- Zapis oznacza operację przesłania między rejestrami R1 i R2 wykonaną gdy sygnał C1 przyjmie wartość 1. Operacja ta zakłada ścieżkę informacyjną pomiędzy R1 i R2. Sygnał sterujący aktywny zostanie wygenerowany przez układ sterujący na skutek zbocza narastającego zegara, a podany na wejście rejestru spowoduje zapis wartości kolejnym zboczem narastającym zegara.

Operacje przesłań międzyrejestrowych

- Mikrooperacje przesłania:
 - przesłanie z jednego rejestru do drugiego
 - Realizacje:
 - połączenie bezpośrednie
 - połączenie przez multiplekser dedykowany do rejestru
 - możliwość przesłań równoległych różnych informacji do rejestrów lub
 - połączenie przez multiplekser i magistralę – możliwość równoległych przesłań jednakowych informacji do rejestrów.

Mikrooperacje przestania

Operacje przesłań międzyrejestrowych - notacja

Symbol	opis	przykłady
Litery i liczby	Oznaczenie rejestru	DR, AR, D1, IR
Nawiasy	Oznaczenie części rejestru	R2(1), R2(7:0)
Strzałka	Kierunek przesłania danych	$R1 \leftarrow R2$
Przecinek	Specyfikacja przesłań równoczesnych	$R1 \leftarrow R2, R3 \leftarrow R2$
Nawiasy klamrowe	Oznaczenie adresu w pamięci	$DR \leftarrow M[AR]$

Operacje przesłań międzyrejestrowych

- Mikrooperacje arytmetyczne:
 - $R0 \leftarrow R1 + R2$ - dodawanie
 - $R2 \leftarrow R2'$ – negacja (uzupełnienie do jeden)
 - $R2 \leftarrow R2' + 1$ – uzupełnienie do 2
 - $R0 \leftarrow R1 + R2' + 1$ – odejmowanie (kod uzupełnieniowy)
 - $R1 \leftarrow R1 + 1$ – inkrementacja zawartości R1
 - $R1 \leftarrow R1 - 1$ – dekrementacja zawartości R1
- Mikrooperacje logiczne – operacje bitowe
 - $R1 \leftarrow R1 \text{ OR } 1$ – ustawianie zawartości rejestru (wpis 1)
 - $R1 \leftarrow R1 \text{ AND } 0$ – zerowanie zawartości rejestru
 - $R1 \leftarrow R1 \text{ Exor } R2$ – negacja bitów rej R1 sterowana zawartością rejestru R2
- Mikrooperacje przesunięcia
 - $R0 \leftarrow sr R0, R1 \leftarrow sl R2$ – operacje przesunięcia zgodne z ich definicją uwzględniającą wartości bitu wchodzącego wpisywanego na pozycji najmłodszej (sl - przesunięcie w lewo) lub najstarszej (sr – przesunięcie w prawo)
 - Przesunięcie zawartości rejestru – dzielenie, mnożenie; rejestr przesuwny

Synteza układu operacyjnego

Na podstawie **sieci działań algorytmu** można określić **schemat układu operacyjnego** uwzględniając:

- dane wejściowe, pośrednie i wyjściowe algorytmu – przechowywane w rejestrach,
- operacje wykonywane na danych i realizujące te operacje układy
- przesyłanie danych pomiędzy elementami struktury.

W wyniku analizy sieci działań i schematu układu operacyjnego powstaną:

- struktura powiązań elementów cyfrowych realizujących operacje przesłań międzyrejestrowych
- lista sygnałów sterujących realizacją operacji i
- lista sygnałów określających wyniki operacji.

Przykład: instancja i algorytm dla problemu konwersji liczby binarnej na BCD BIN→BCD

Lk	ld	b			ld	a		
	0	0	0	0	0	0	0	0
7	0	0	0	0	0	0	0	0
6	0	0	0	0	0	0	0	1
5	0	0	0	0	0	0	1	0
4	0	0	0	0	0	1	0	0
3	0	0	0	0	1	0	0	0
						+	1	1
	0	0	0	0	1	0	1	1
2	0	0	0	1	0	1	1	0
						+	1	1
	0	0	0	1	1	0	0	1
1	0	0	1	1	0	0	1	0
0	0	1	1	0	0	1	0	0
			6			4		

			lb				
0	1	0	0	0	0	0	0
1	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0

Wejście, wynik tymczasowy w 2 częściach, przesunięcie z testem
 Konwersja liczby $64_D = 01000000_{BIN}$
 Na liczbę 01100100_{BCD}

BIN→BCD przykład

Lk	ld	b			ld	a		
	0	0	0	0	0	0	0	0
7	0	0	0	0	0	0	0	0
6	0	0	0	0	0	0	0	1
5	0	0	0	0	0	0	1	0
4	0	0	0	0	0	1	0	0
3	0	0	0	0	1	0	0	0
						+	1	1
	0	0	0	0	1	0	1	1
2	0	0	0	1	0	1	1	0
						+	1	1
	0	0	0	1	1	0	0	1
1	0	0	1	1	0	0	1	0
0	0	1	1	0	0	1	0	0
			6			4		

			lb				
0	1	0	0	0	0	0	0
1	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0

Konwersja liczby $64_D = 01000000_{BIN}$

Na liczbę 01100100_{BCD}

Konwersja liczby binarnej na BCD BIN→BCD

ALGORYTM

Ograniczamy rozmiar instancji
do liczb < 99 wprowadzając
2 rejestry (algorytm w
postaci ogólnej)

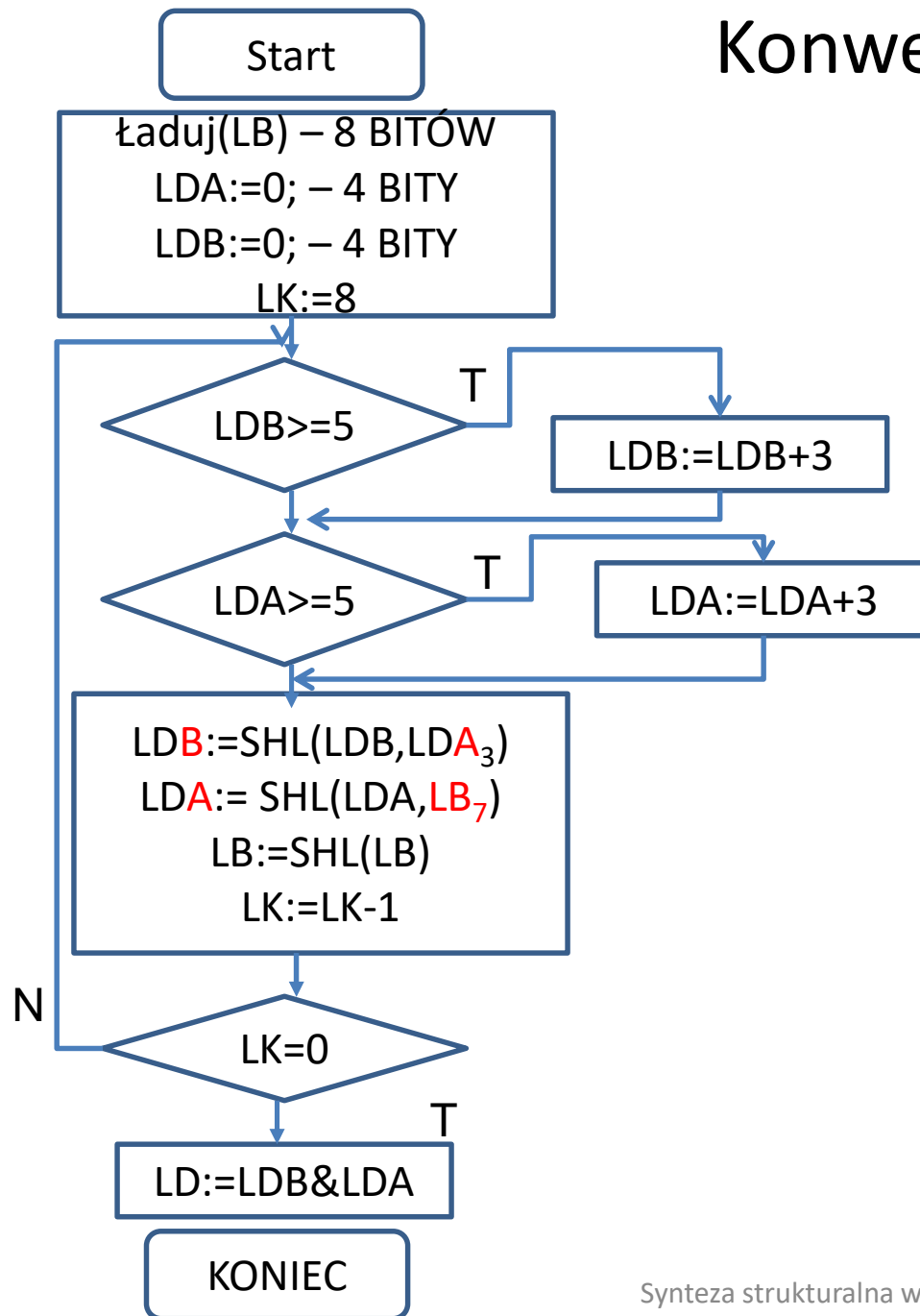
LB – konwertowana **liczba**
binarna

LDA –młodsza, **LDB** starsza
część wyniku częściowego

LD – wynik **BCD**

LK – licznik kroków- liczba
bitów konwertowanej liczby

L B₇ -oznacza aktualny najstarszy bit
liczby konwertowanej

Jak zrealizować algorytm w układzie cyfrowym?

Jakie elementy są potrzebne do przetwarzania danych ?

Rejestry: zerowanie, przesuw zawartości, wejście równoległe, wejście szeregowe.

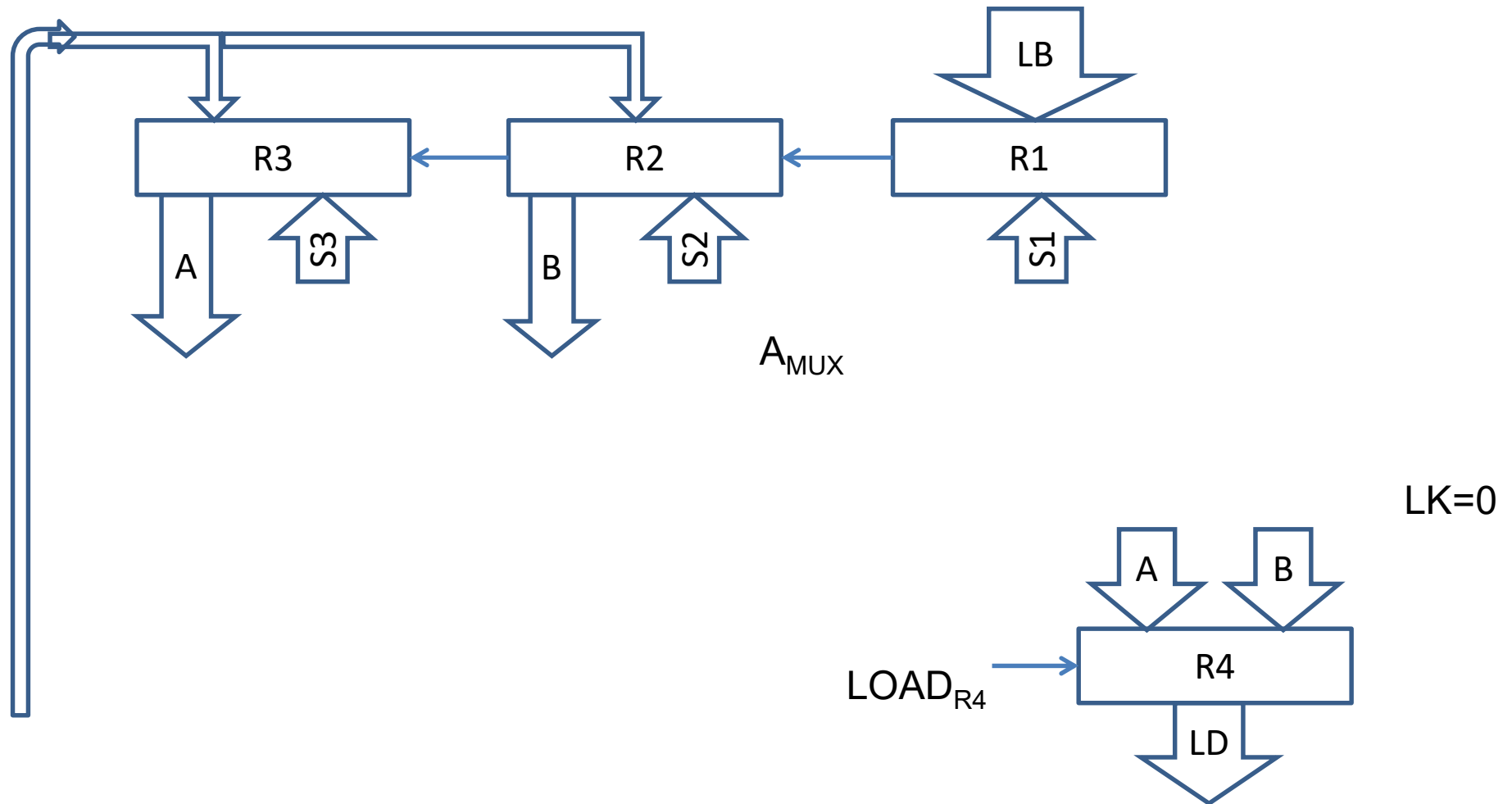
Sumator

Komparator

Licznik

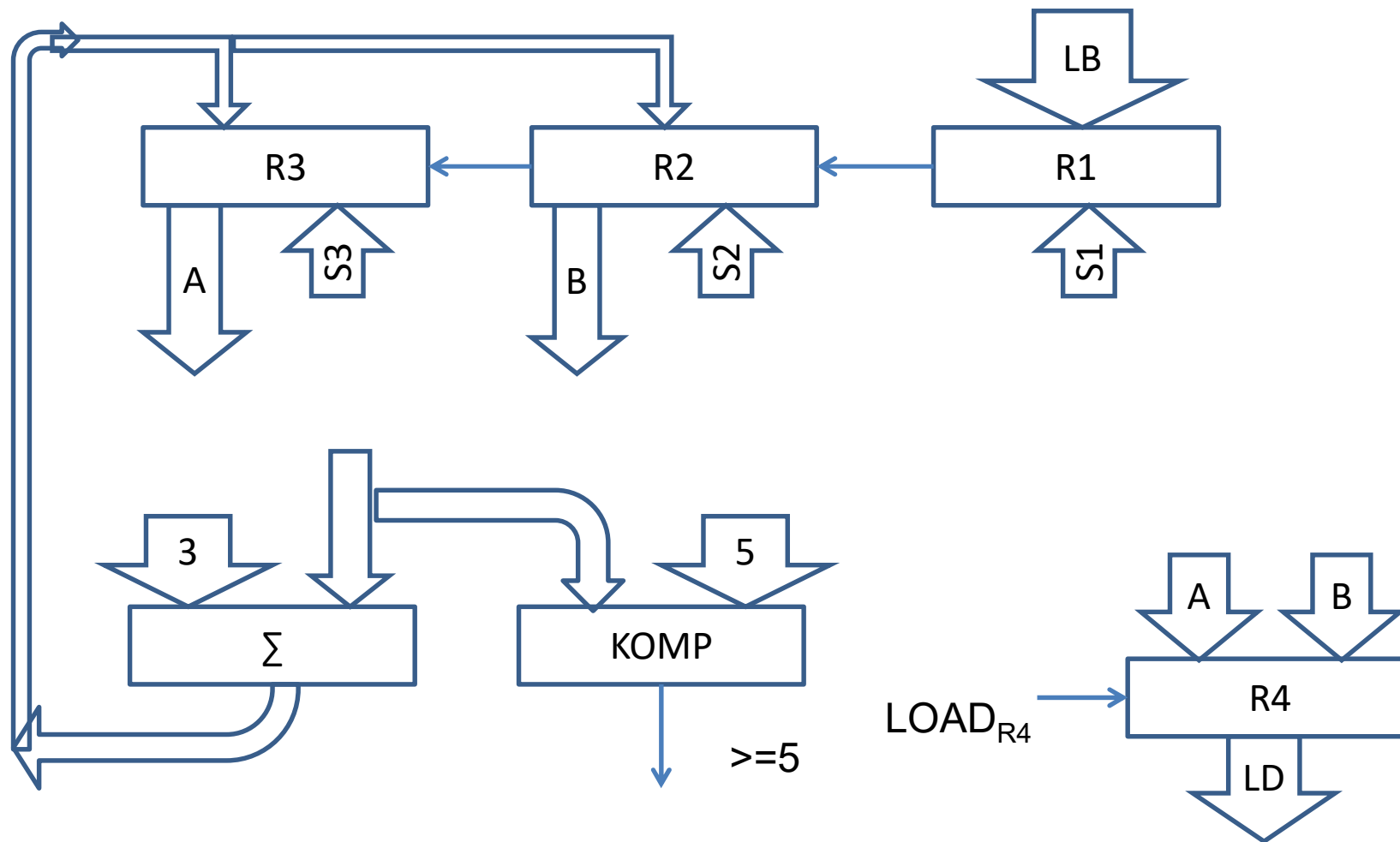
Multiplekser

Schemat układu operacyjnego BIN→BCD

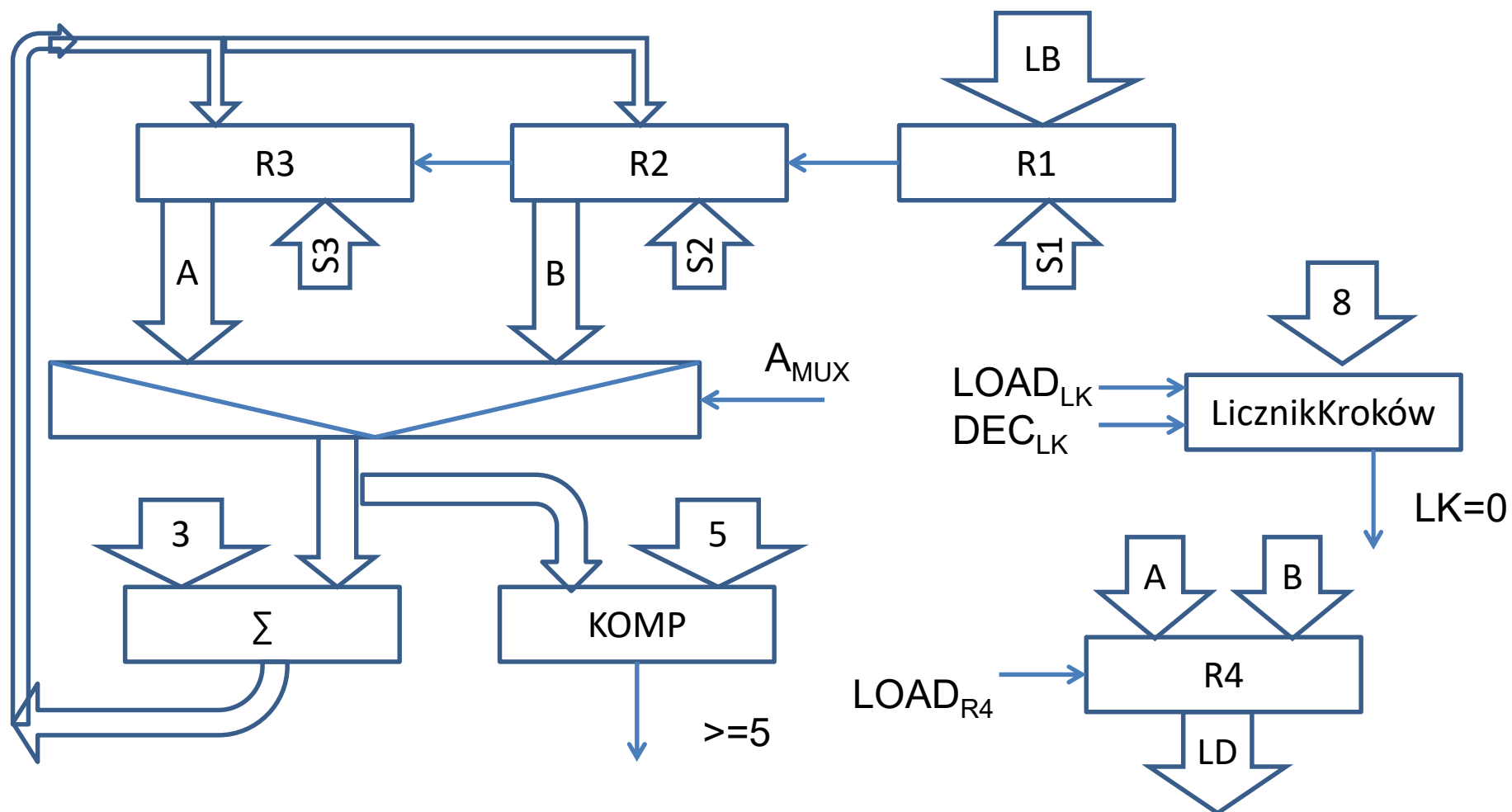
Układy **sekwencyjne** posiadają **niezaznaczone** wejścia zegarowe

Schemat układu operacyjnego BIN→BCD

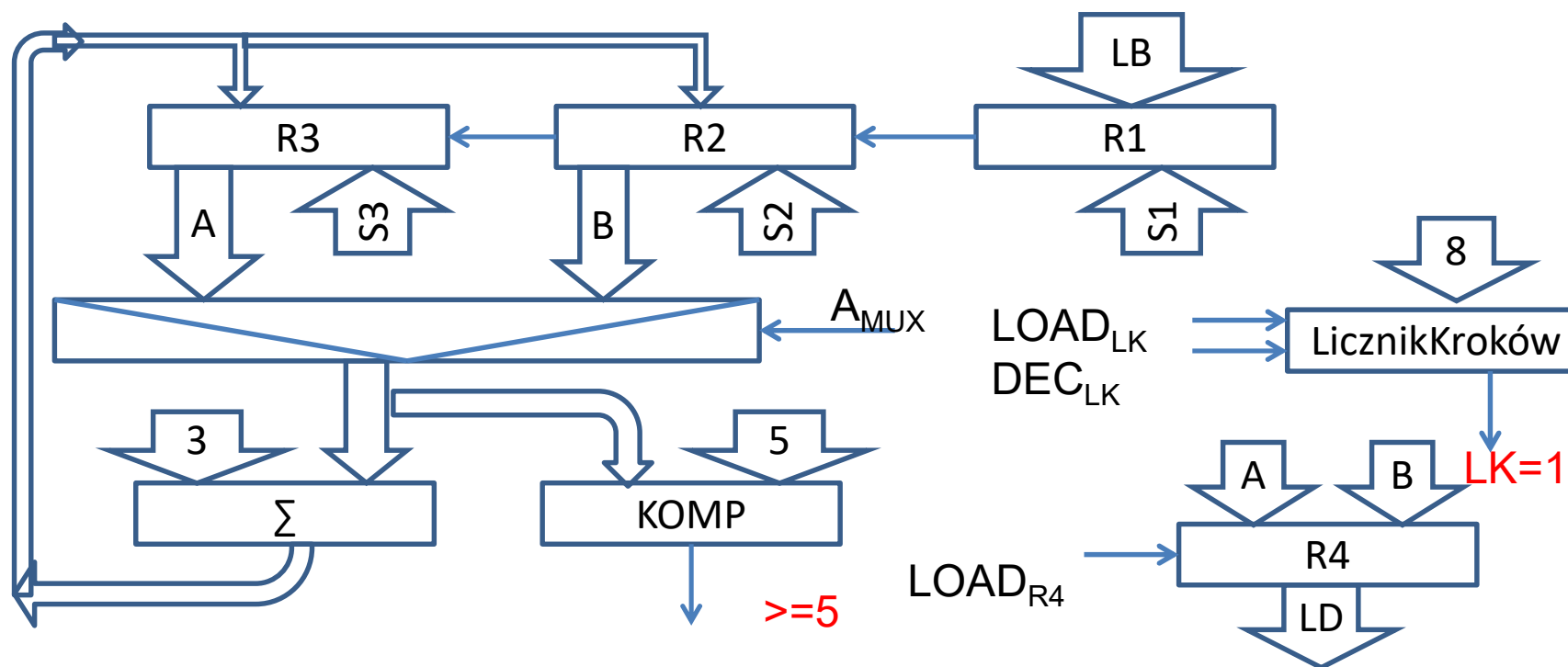
Układy **sekwencyjne** posiadają **niezaznaczone** wejścia zegarowe

Schemat układu operacyjnego BIN→BCD

Układy **sekwencyjne** posiadają **niezaznaczone** wejścia zegarowe

Schemat układu operacyjnego BIN→BCD

SYGNAŁY STERUJĄCE:

- Inicjalizacja: zerowanie rejestrów R2,R3, ładowanie rejestru R1, ładowanie licznika kroków
- Przesuw zawartości rejestrów R1 do R3 w lewo
- sterowanie multiplexerem
- zgoda na zliczanie licznika – DEC_{LK}
- indywidualne sygnały ładowania rejestrów R2,R3,R4

SYGNAŁY STANU (CZERWONE)

Układ sterujący

- Nomenklatura: układ sekwencyjny, automat, maszyna stanów, automat skończony (FSM).
- Metoda algorytmicznego układu sekwencyjnego to metoda ASM – użycie diagram ASM (mniej sformalizowany graf stanów).

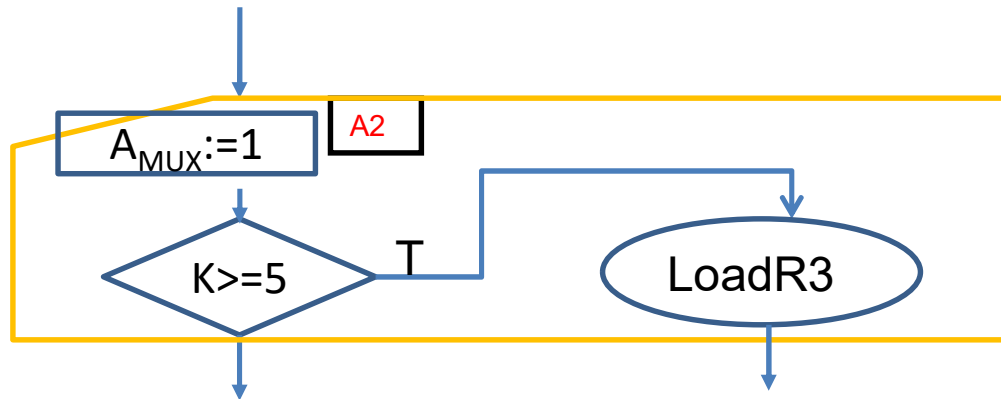
Układ sterujący ma za zadanie wymusić odpowiednią kolejność operacji przesłań międzyrejestrowych.

- US realizowany jest realizowany jako automat tworzony na podstawie **sieci działań algorytmu**, który ma zostać zrealizowany.
- Kroki dla realizacji układu sterowania:
 - konwersja sieci działań algorytmu na diagram ASM przy uwzględnieniu sygnałów sterujących i sygnałów stanu układu wykonawczego
 - określenie stanów automatu na podstawie diagramu ASM – wyodrębnienie działań równoczesnych i kolejnych
 - realizacja układu sterowania na podstawie diagramu ASM.

Diagramy ASM

- Diagramy ASM stanowią alternatywną (obok grafu stanów) metodę opisu automatów.
- Pozwalają one reprezentować cyfrowe układy sekwencyjne w postaci sieci działań.
- Diagram ASM składa się z bloków ASM. Blok zawiera:
 - klatkę operacyjną (klatkę stanu),
 - klatki decyzyjne i
 - warunkowe klatki wyjść.
- **Klatka operacyjna** przedstawiana jest jako prostokąt i reprezentuje stan automatu, nazwę stanu umieszcza się obok prostokąta. Wewnątrz klatki umieszcza się akcje przedstawiające **przypisania wartości do sygnałów**, jakie powinny zostać wykonane w momencie wejścia automatu do tego stanu. Odpowiadają one wyjściom Moore'a automatu.
- **Klatki decyzyjne** sprawdzają **warunki wejściowe** (stan sygnału) w celu określenia ścieżki przejścia automatu do następnego stanu. Możliwe jest powiązanie wielu klatek decyzyjnych w jedną dla opisu złożonych warunków przejść automatu.
- **Warunkowe klatki wyjść** także opisują **przypisania do sygnałów**. Umieszczane są one na ścieżkach wyjściowych ze stanu dlatego reprezentują wyjścia Mealy'ego.

DIAGRAM ASM

Przykład pełnego zestawu klatek diagramu ASM wchodzących w skład opisu działań w stanie automatu A2:

Klatka operacyjna specyfikuje sygnały aktywowane bezwarunkowo przy wejściu do stanu np $A_{MUX}:=1$, A_{MUX} wymuszenie stanu 1, A_{MUX}' wymuszenie stanu 0

Klatka decyzyjna dla specyfikacji testowania warunku/warunków przejścia do kolejnego stanu i warunków generacji sterowania warunkowego np. w zależności od wartości sygnału $K \geq 5$ generacja sygnału LoadR3 (lub nie) oraz przejście do potencjalnie różnych stanów.

Klatka warunkowa określa sterowania warunkowe w bieżącym stanie generowane jako następstwo spełnienia warunku (wyjścia automatu Mealy'ego).

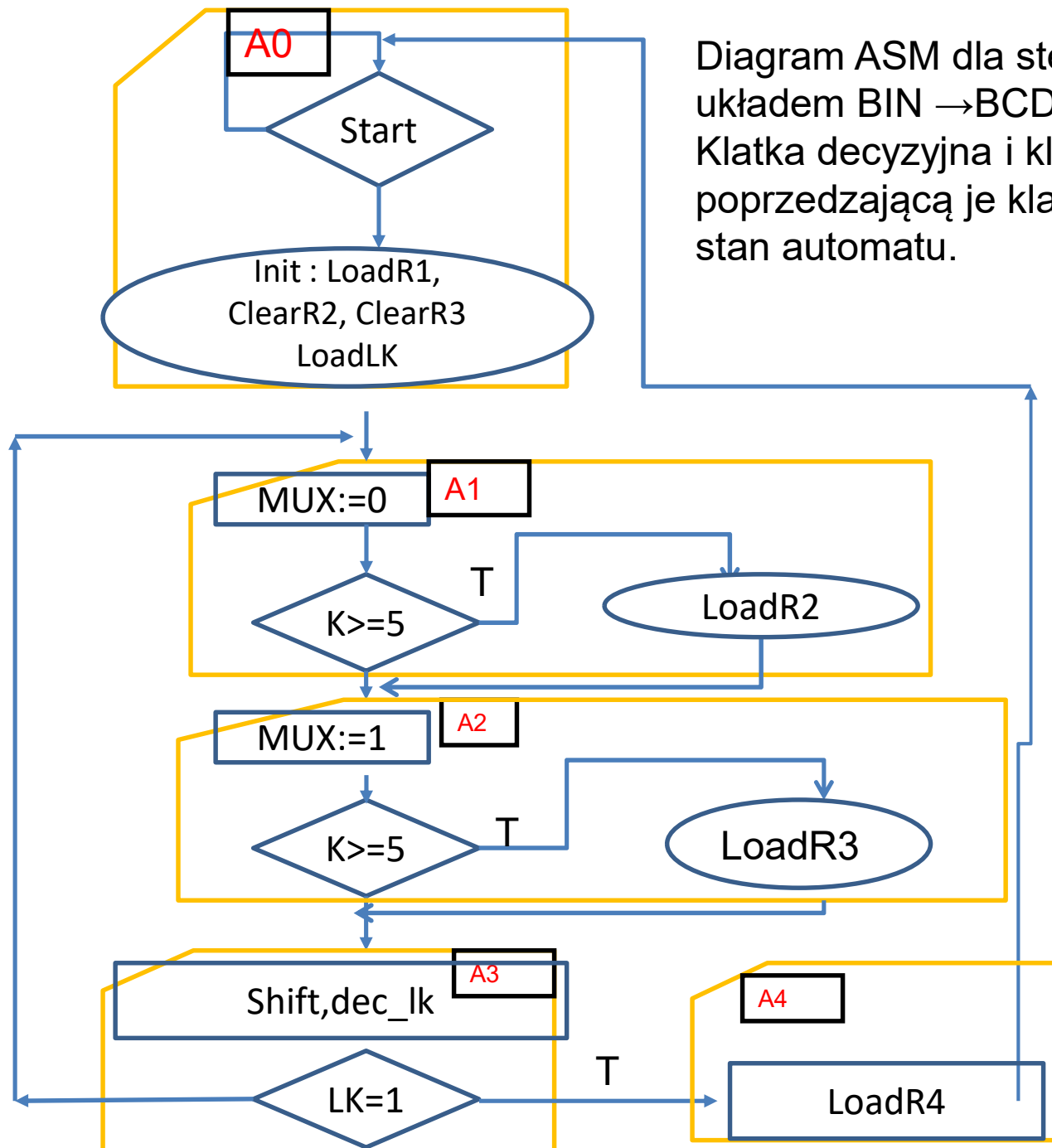

Diagram ASM dla sterowania układem BIN → BCD
Klatka decyzyjna i klatki operacyjne wraz z poprzedzającą je klatką operacyjną tworzą stan automatu.

W klatkach operacyjnych podano listę aktywnych sygnałów wyjściowych shl - przesuw w lewo, dec - zmniejsz, w klatkach decyzyjnych testujemy sygnały wejściowe.

Dodatkowy stan A4 niezbędny ze względu na konieczność wcześniejszego przesunięcia wyniku.

TABLICA PRZEJŚĆ I WYJŚĆ AUTOMATU STERUJĄCEGO BIN → BCD

stan	Start	K>=5	LK=1	stan+	INIT	SHIFT	LO_R2	LO_R3	LO_R4	MUX
000(A0)	0	X	X	000	0	0	0	0	0	X
000	1	X	X	001	1	0	0	0	0	X
001(A1)	X	0	X	011	0	0	0	0	0	0
001	X	1	X	011	0	0	1	0	0	0
011(A2)	X	0	X	010	0	0	0	0	0	1
011	X	1	X	010	0	0	0	1	0	1
010(A3)	X	X	1	110	0	1	0	0	0	X
010	X	X	0	001	0	1	0	0	0	X
110(A4)	X	X	X	000	0	0	0	0	1	X

Powyżej kodowanie kodem Greya

Wektor wejść (zawiera 3 sygnały) : **START, K>=5, LK=1**

SHIFT=DEC_{LK}

KODOWANIE STANÓW AUTOMATU

stan	Start	K>=5	LK=1	stan+	INIT	SHIFT	LO_R2	LO_R3	LO_R4	MUX
000(A0)	0	X	X	000	0	0	0	0	0	X
000	1	X	X	001	1	0	0	0	0	X
001(A1)	X	0	X	011	0	0	0	0	0	0
001	X	1	X	011	0	0	1	0	0	0
011(A2)	X	0	X	010	0	0	0	0	0	1
011	X	1	X	010	0	0	0	1	0	1
010(A3)	X	X	1	110	0	1	0	0	0	X
010	X	X	0	001	0	1	0	0	0	X
110(A4)	X	X	X	000	0	0	0	0	1	X

WYZANCZENIE FUNKCJI WZBUDZEŃ:

Użycie dekodera 1 z 5 (kodowanie jeden z N) pozwala na uzyskanie sygnałów określających stan automatu A0,A1,A2,A3,A4

Funkcje **wzbudzeń** przerzutników D można określić bazując na sygnałach określających stan automatów:

$D0 = A0 \cdot \text{Start} + A1 + A3 \cdot (LK=1)'$ – 4 czerwone jedynki

$D1 = A1 + A2 + A3 \cdot (LK=1)$ -

$D2 = A3 \cdot (LK=1)$ – jedna niebieska jedynka

WYZNACZENIE FUNKCJI WYJŚĆ

stan	Start	K>=5	LK=1	stan+	INIT	SHIFT	LO_R2	LO_R3	LO_R4	MUX
000(A0)	0	X	X	000	0	0	0	0	0	X
000	1	X	X	001	1	0	0	0	0	X
001(A1)	X	0	X	011	0	0	0	0	0	0
001	X	1	X	011	0	0	1	0	0	0
011(A2)	X	0	X	010	0	0	0	0	0	1
011	X	1	X	010	0	0	0	1	0	1
010(A3)	X	X	1	110	0	1	0	0	0	X
010	X	X	0	001	0	1	0	0	0	X
110(A4)	X	X	X	000	0	0	0	0	1	X

Funkcje wyjść określamy bazując na sygnałach określających stan A0,A1,A2,A3 :

INIT=A0*Start -- sygnał przygotowania rejestrów i licznika

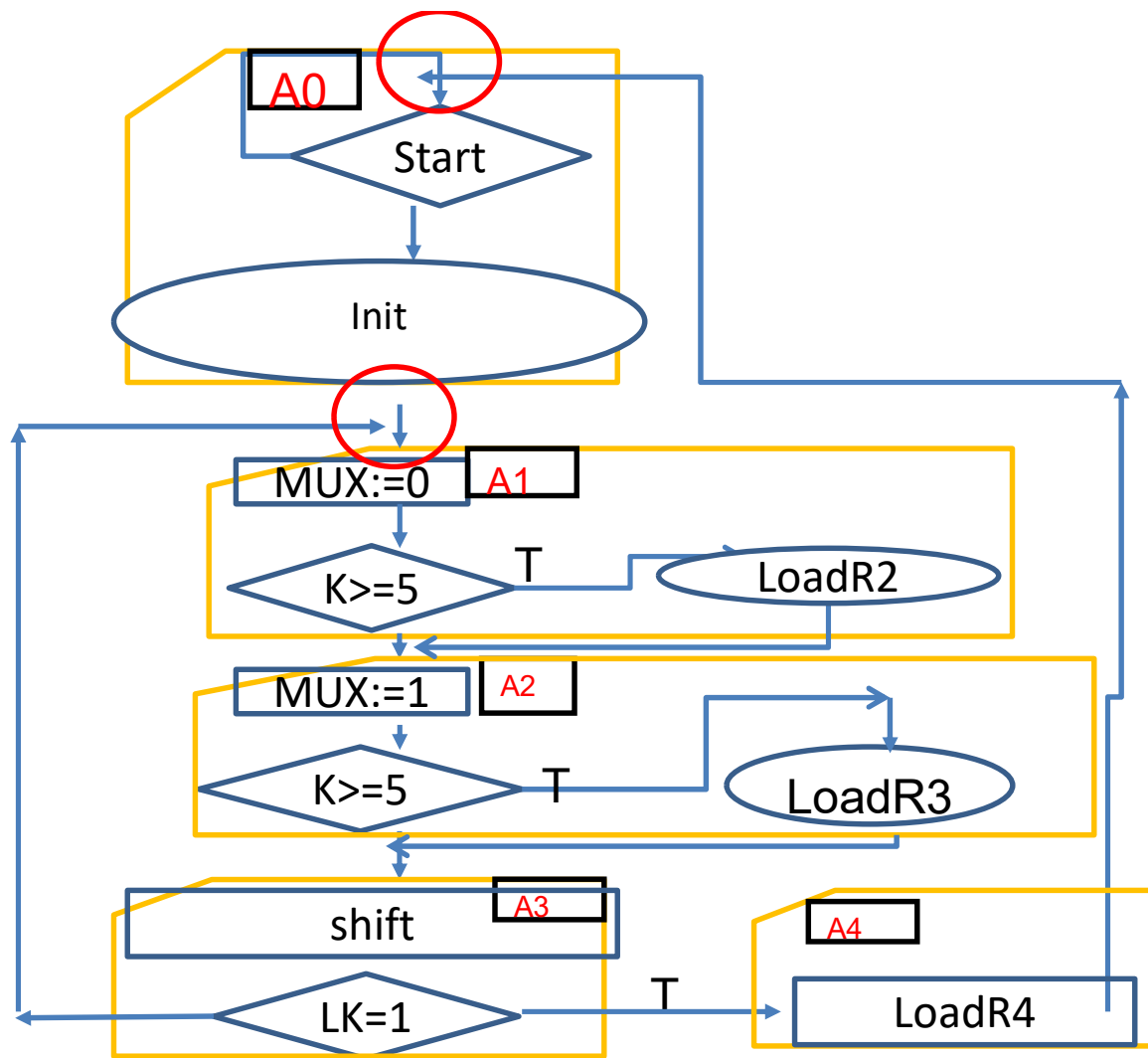
SHIFT=A3

LO_R2=A1*(K>=5);

LO_R3=A2* (K>=5)

LO_R4=A4;

MUX=A2

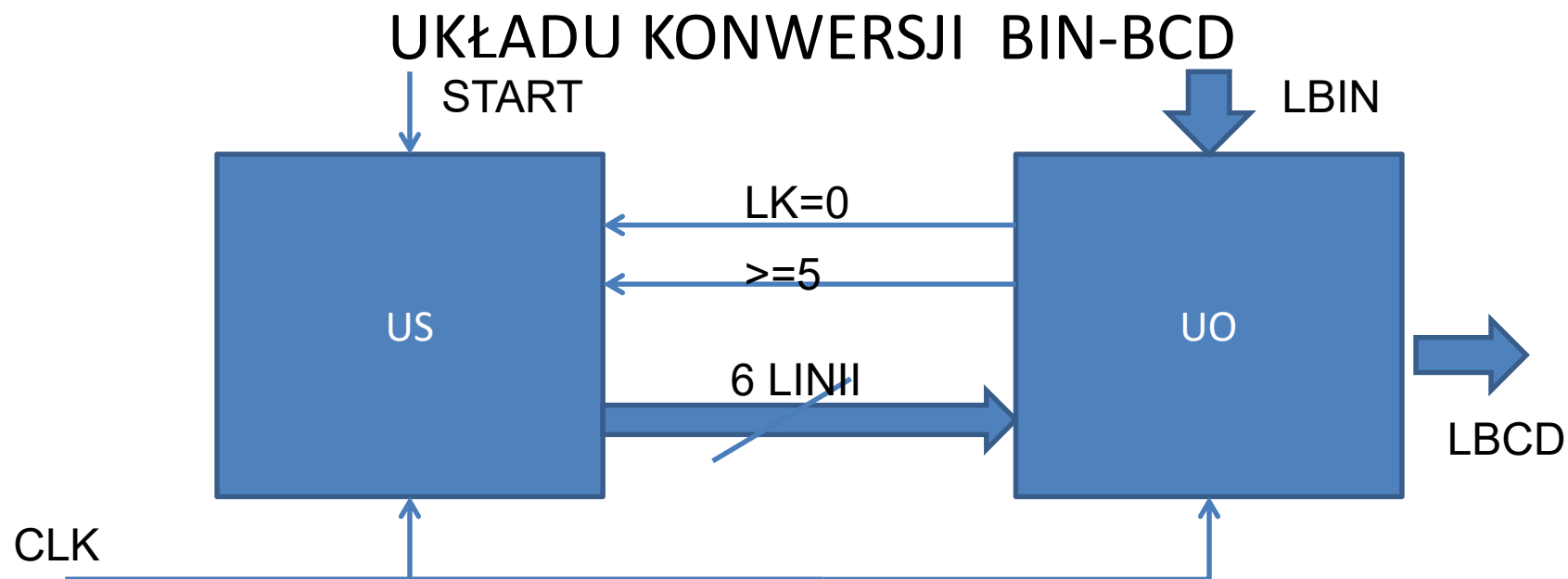

Kodowanie stanów kodem 1 z N i użycie dedykowanych przerzutników (generują sygnały A0,A1,A2 ..) pozwala na wyprowadzenie równań wzbudzeń i funkcji wyjść bezpośrednio z diagramu ASM.

$DA0 = A0 * START' + A4$
 $DA1 = A0 * START + A3 * (LK=1)'$
 $DA2 = A1$
 $DA3 = A2$
 $DA4 = A3 * (LK=1)$
 $INIT = A0 * Start;$
 $MUX = A2;$
 $LO_R2 = A1 * (K \geq 1)$
 $LO_R3 = A2 * (K \geq 1)$
 $SHIFT = A3;$
 $LO_R4 = A4;$

Efekt połączenia linii wyjściowych z bloku stanu w diagramie ASM (czerwone koła) jest suma w wyrażeniu funkcji wzbudzenia przerzutnika. Bazując na powyższych równaniach można narysować schemat układu strowania. (DA0 to wejście przerzutnika dedykowanego do stanu A0)

STRUKTURA I SYGNAŁY WSPÓŁPRACY MODUŁÓW

Cykliczne działania w systemie cyfrowym:

1. GENERACJA NOWEGO STEROWANIA DLA BIEŻĄCEGO STANU I STANU WEJŚĆ
2. REALIZACJA PRZETWARZANIA ZGODNIE ZE STEROWANIEM BIEŻĄCEGO STANU,
3. PRZYGOTOWANIE WYNIKU PRZETWARZANIA
4. USTALENIE NOWEGO STAN AUTOMATU
5. ZBOCZE ZEGAROWE ZAPISUJE WYNIK PRZETWARZANIA I GENERUJE NOWY STAN
6. POWRÓT DO KROTU 1

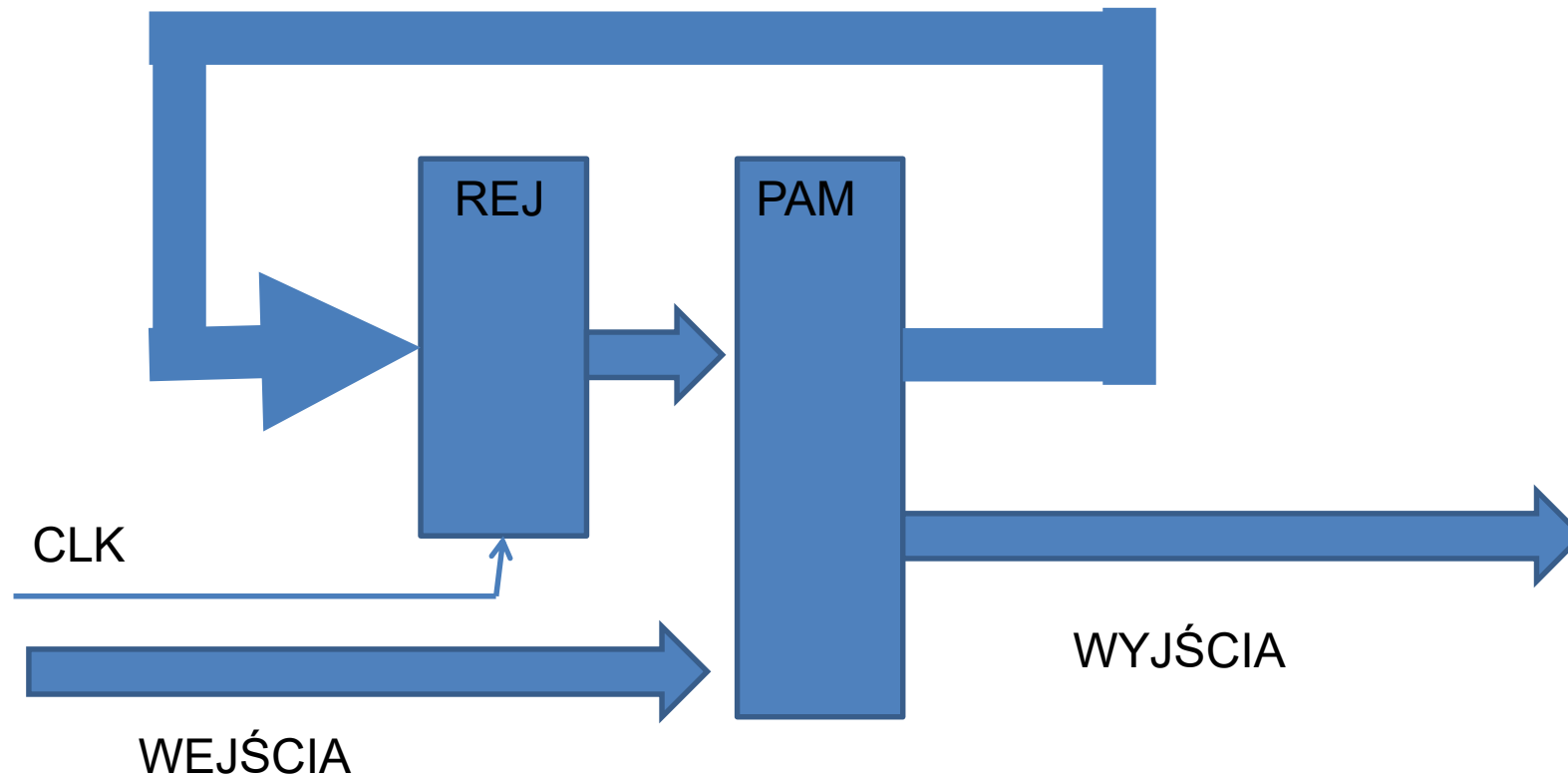
Zastosowanie rejestru i pamięci w strukturze US

stan	Start	K>=5	LK=1	stan+	INIT	SHIFT	LO_R2	LO_R3	LO_R4	MUX
000(A0)	0	X	X	000	0	0	0	0	0	X
000	1	X	X	001	1	0	0	0	0	X
001(A1)	X	0	X	011	0	0	0	0	0	0
001	X	1	X	011	0	0	1	0	0	0
011(A2)	X	0	X	010	0	0	0	0	0	1
011	X	1	X	010	0	0	0	1	0	1
010(A3)	X	X	1	110	0	1	0	0	0	X
010	X	X	0	001	0	1	0	0	0	X
110(A4)	X	X	X	000	0	0	0	0	1	X

Wartości argumentów funkcji zaznaczono na szaro, argumenty mogą być podane na wejścia adresowe pamięci. Pamięć zawiera dane (wartości funkcji) określone w tabeli. Zawartość pamięci wynika bezpośrednio z tabeli przejść. Przydzielając bity adresowe i bity danych zgodnie z zasadą że mniej znaczący bit jest po prawej stronie przykładowa zawartość pamięci pod adresami:
D(0..3)=0 ; D(4..7)=060H. Schemat US znajduje się na kolejnej stronie.

Układ sterowania

pamięć i rejestr

Rejestr wymaga asynchronicznego przygotowania do pracy –wpisanie stanu początkowego układu sterowania.

Pamięć stała (ROM) powinna być wysterowana w sposób pozwalający na czytanie.

Przykład drugi: Algorytm NWD

- Największym wspólnym dzielnikiem (NWD) dwóch liczb naturalnych dodatnich nazywamy największą liczbę naturalną, która jest jednocześnie dzielnikiem każdej z liczb .

- Algorytm Euklidesa ($a \geq 0, b > 0$)

NWD (a, b)

if $a = 0$ return b

while $a \neq 0$

if $a < b$

$b := b - a$

else

$a := a - b$

return b

a	b
77	35
42	35
7	35
7	28
7	21
7	14
7	7
0	7

Na podstawie algorytmu zaprojektować układ wykonawczy dla NWD

NWD (a, b)

if a = 0 return b

while a \neq 0

if a < b

b := b - a

else

a := a - b

return b

Instrukcje RTL:

R1 \leftarrow A

R2 \leftarrow B

R1 \leftarrow R1 - R2

R2 \leftarrow R2 - R1

Generacja
sygnałów:

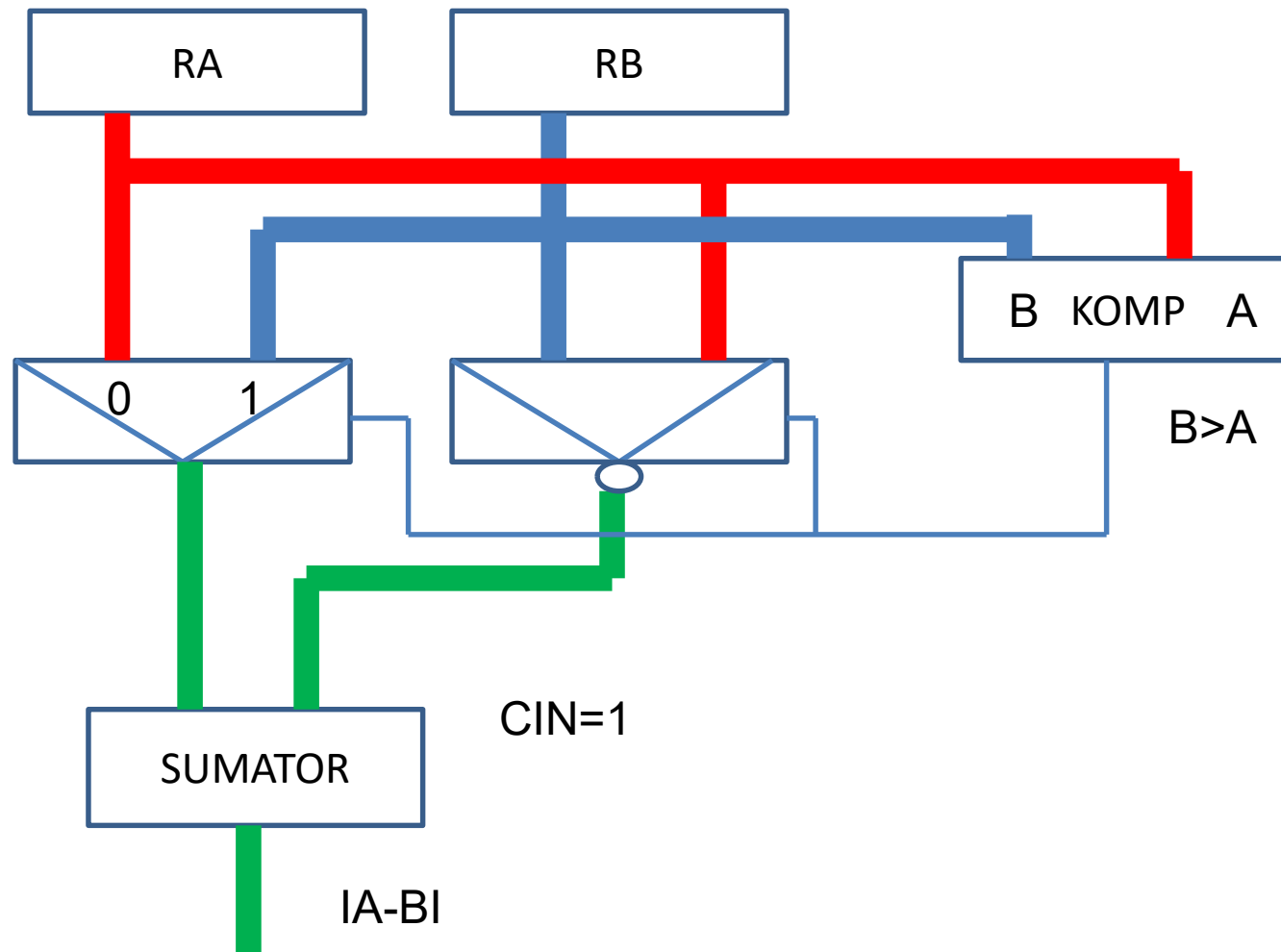
- a < b;
- a = 0

Elementy składowe
układu wykonawczego:

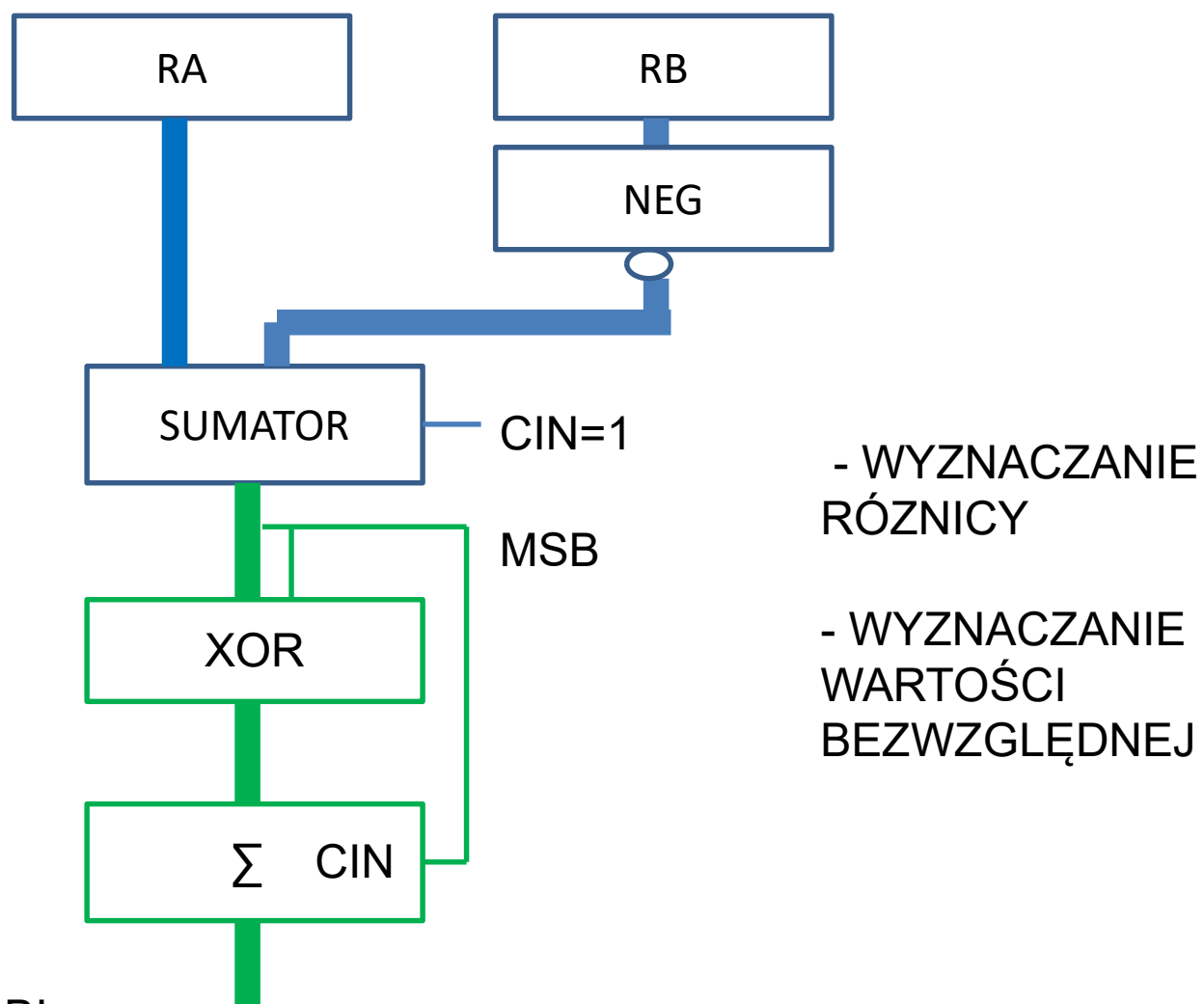
- Rejestry dla a i b
- Komparator a, b
- Test zera dla a
- Sumator (A_{NKB} , B_{NKB} , A_{U2} , B_{U2})
- Multiplexery
- NKB \rightarrow U2

Dzięki warunkowi **a < b**
zawsze **a** wcześniej osiągnie
wartość 0

Układ dla IA-BI

Układ dla IA-BI

- WYZNACZANIE
RÓŻNICY

- WYZNACZANIE
WARTOŚCI
BEZWZGLĘDNEJ

IA-BI

NWD – synteza funkcjonalna w VHDL

największy wspólny dzielnik

Algorytm Euklidesa

NWD (a, b)

if a = 0 return b

while b ≠ 0

if a < b

b := b - a

else

a := a - b

return a

if a = 0 then

result <= std_logic_vector(b);

working := false; done <= '1';

elsif b = 0 then

result <= std_logic_vector(a);

working := false; done <= '1';

else

if a < b then

b <= b - a;

else

a <= a - b;

end if;

NWD – opis funkcjonalny w VHDL

Opis bazujący na algorytmie

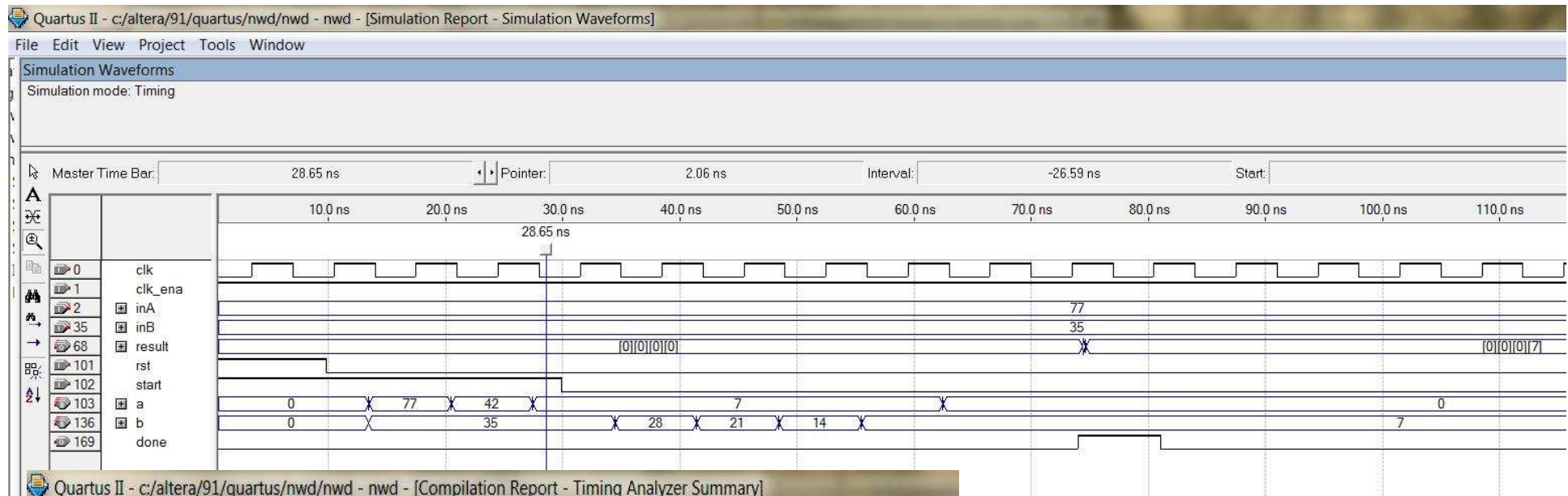
```
library ieee;
use ieee.std_logic_1164.all; use ieee.numeric_std.all;
entity nwd is
port(
    rst : in std_logic;
    clk : in std_logic;
    start : in std_logic; -- załaduj jeśli skończyłeś pracę
    inA, inB : in std_logic_vector(31 downto 0);
    done : out std_logic; -- wynik gotowy
    result : out std_logic_vector(31 downto 0)
);
end nwd
```

architecture functional of nwd is

```
signal a, b : unsigned(31 downto 0);
begin
    process(rst, clk)
    variable working : boolean;
    begin
        if rst = '1' then //rst inicjuje przetwarzanie
                                //asynchronicznie
            working := false;
            done <= '0';
            a <= (others => '0');
            b <= (others => '0');
```

```
        elsif rising_edge(clk) then
            if not working then // zapobiega przerwaniu
                                    //przetwarzania przez start
                done <= '0';
                if start = '1' then
                    working := true;
                    a <= unsigned(inA);
                    b <= unsigned(inB);
                else
                    working := false;
                end if;
            else
                if a = 0 then
                    result <= std_logic_vector(b);
                    working := false; done <= '1';
                elsif b = 0 then
                    result <= std_logic_vector(a);
                    working := false; done <= '1';
                else
                    if a < b then
                        b <= b - a;
                    else
                        a <= a - b;
                    end if;
                end if;
            end if;
        end if;
    end process;
end functional;
```

NWD - opis funkcjonalny w VHDL – realizacja Cyclone II

Quartus II - c:/altera/91/quartus/nwd/nwd - nwd - [Compilation Report - Timing Analyzer Summary]

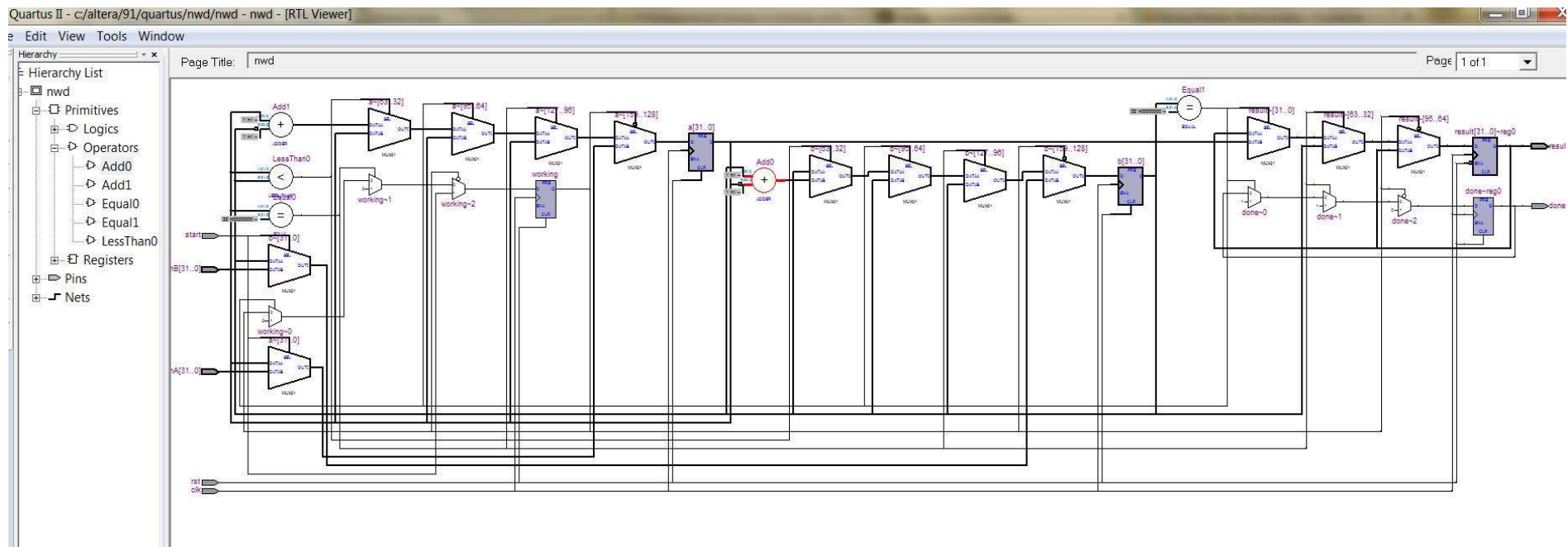
File Edit View Tools Window

Timing Analyzer Summary

Type	Slack	Required Time	Actual Time	From	To	From Clock	To Clock	Failed Paths
1 Worst-case tsu	N/A	None	4.767 ns	inA[28]	a[28]	-	clk	0
2 Worst-case tco	N/A	None	8.147 ns	result[19]~reg0	result[19]	clk	-	0
3 Worst-case th	N/A	None	0.527 ns	inA[0]	a[0]	-	clk	0
4 Clock Setup: 'clk'	N/A	None	151.42 MHz (period = 6.604 ns)	b[0]	b[10]	clk	clk	0
5 Total number of failed paths								0

Flow Status	Successful - Sat Dec 07 13:27:07 2013
Quartus II Version	9.1 Build 222 10/21/2009 SJ Web Edition
Revision Name	nwd
Top-level Entity Name	nwd
Family	Cyclone II
Device	EP2C35F672C6
Timing Models	Final
Met timing requirements	Yes
Total logic elements	218 / 33,216 (< 1 %)
Total combinational functions	154 / 33,216 (< 1 %)
Dedicated logic registers	98 / 33,216 (< 1 %)
Total registers	98
Total pins	100 / 475 (21 %)
Total virtual pins	0
Total memory bits	0 / 483,840 (0 %)
Embedded Multiplier 9-bit elements	0 / 70 (0 %)
Total PLLs	0 / 4 (0 %)

NWD - opis funkcjonalny w VHDL – realizacja w Cyclone II- opis RTL

Układy mikroprogramowane

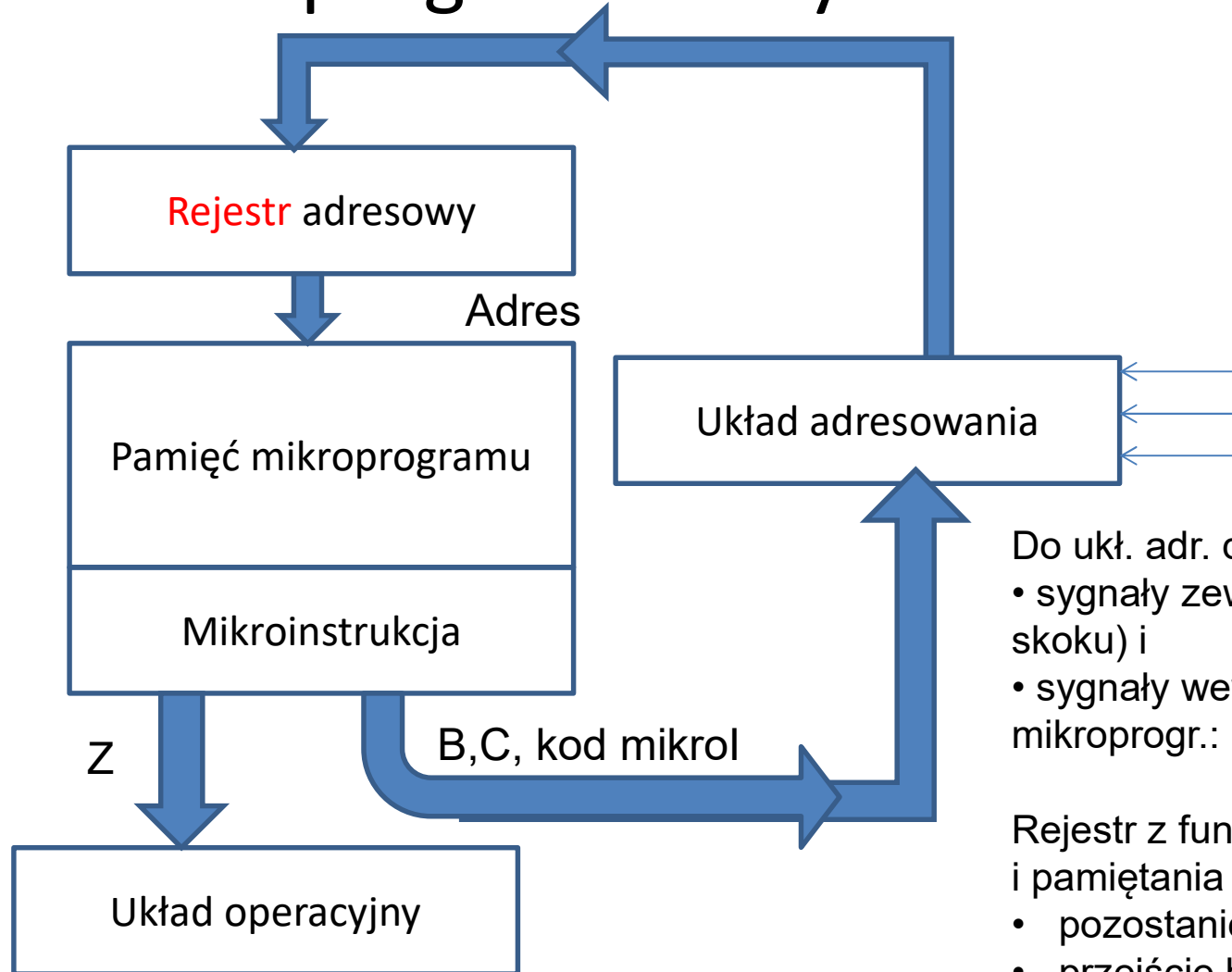
- Technika realizacji układów sterowania polegająca na bezpośredniej transformacji sieci działań (diagramu ASM) na mikroinstrukcje mikroprogramu sterowania.
- Sieć działań automatu umożliwia przyporządkowanie stanów UKŁADU STEROWANIA poszczególnym segmentom sieci działań oraz określenie mikroinstrukcji realizowanych w elementarnym takcie pracy układu sterującego.
- Do podstawowych czynności układu sterującego w stanie A_i należy:
 1. wygenerowanie mikrorozkazu Z_{A_i} ,
 2. badanie warunku x oraz
 3. określenie stanu **następnego** A_i' (i związanej z nim mikroinstrukcji).

Mikroinstrukcje

koncepcja ogólna

- Moora:
 - $A_i: Z=Z_{A_i}, \text{ if } x \text{ then } A'=A_j \text{ else } A'=A_k$
 - Skok warunkowy zależny od wejścia, dwa adresy docelowe (zawartość rozkazu), sterowanie zależne od stanu A_i
- Meale'go
 - $A_i: \text{ if } x \text{ then } Z=Z_{A_{1i}}, A'=A_j \text{ else } Z=Z_{A_{2i}}, A'=A_k$
 - Skok warunkowy - dwa adresy docelowe (zawartość rozkazu), sterowanie zależne od stanu i wejścia
- Częścią składową mikroprogramowalnego układu sterowania jest pamięć ROM zawierająca mikroprogram pracy całego układu czyli wykaz instrukcji realizowanych w poszczególnych stanach wewnętrznych A_i (stanach określonych adresem mikroinstrukcji A_i)

Mikroprogramowany układ sekwencyjny

Do ukł. adr. doprowadzone są:

- sygnały zewnętrzne (do warunków skoku) i
- sygnały wewnętrzne układu mikroprogr.: B,C,kod instrukcji.

Rejestr z funkcją wpisu równoległego i pamiętania zapewnia:

- pozostanie w stanie,
- przejście bezwarunkowe lub
- przejście warunkowe

Mikroinstrukcja składa się z:

- pola operacyjnego - Z
- pola adresowego - B i pola warunku – C
- pola kodu mikroinstrukcji S

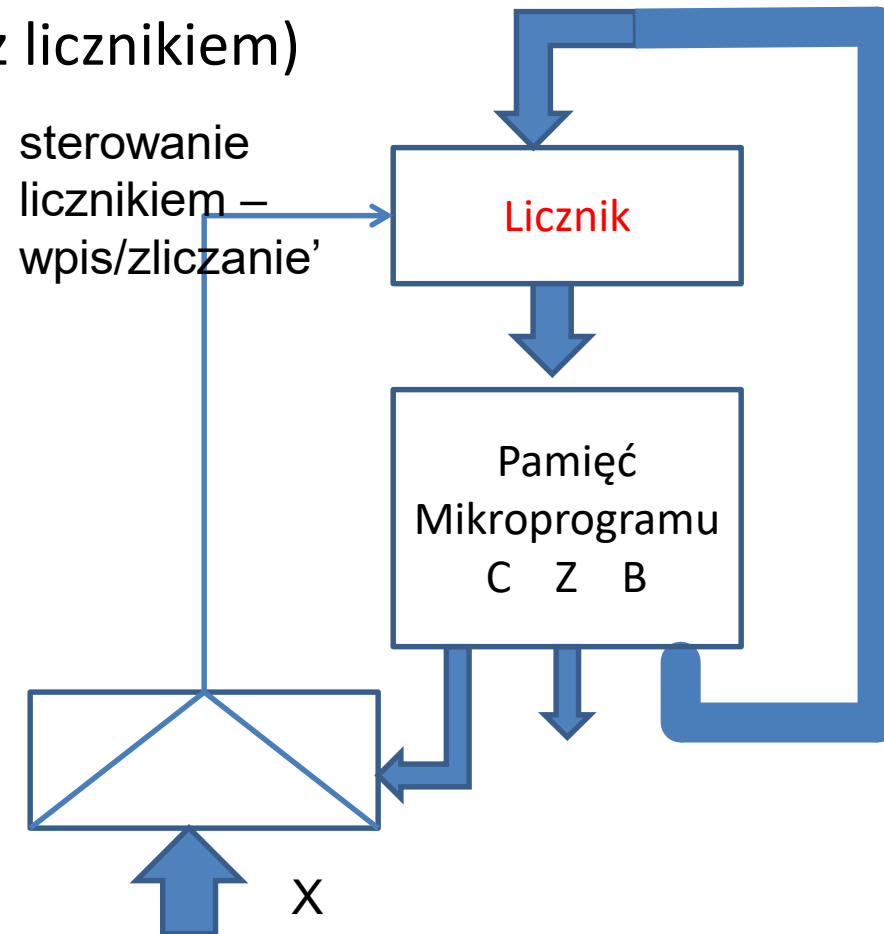
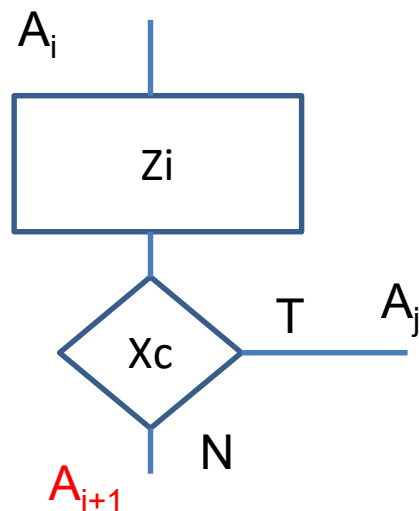
Synteza strukturalna wyższego poziomu

Mikroprogramowany układ sterowania

wer. 2 (z licznikiem)

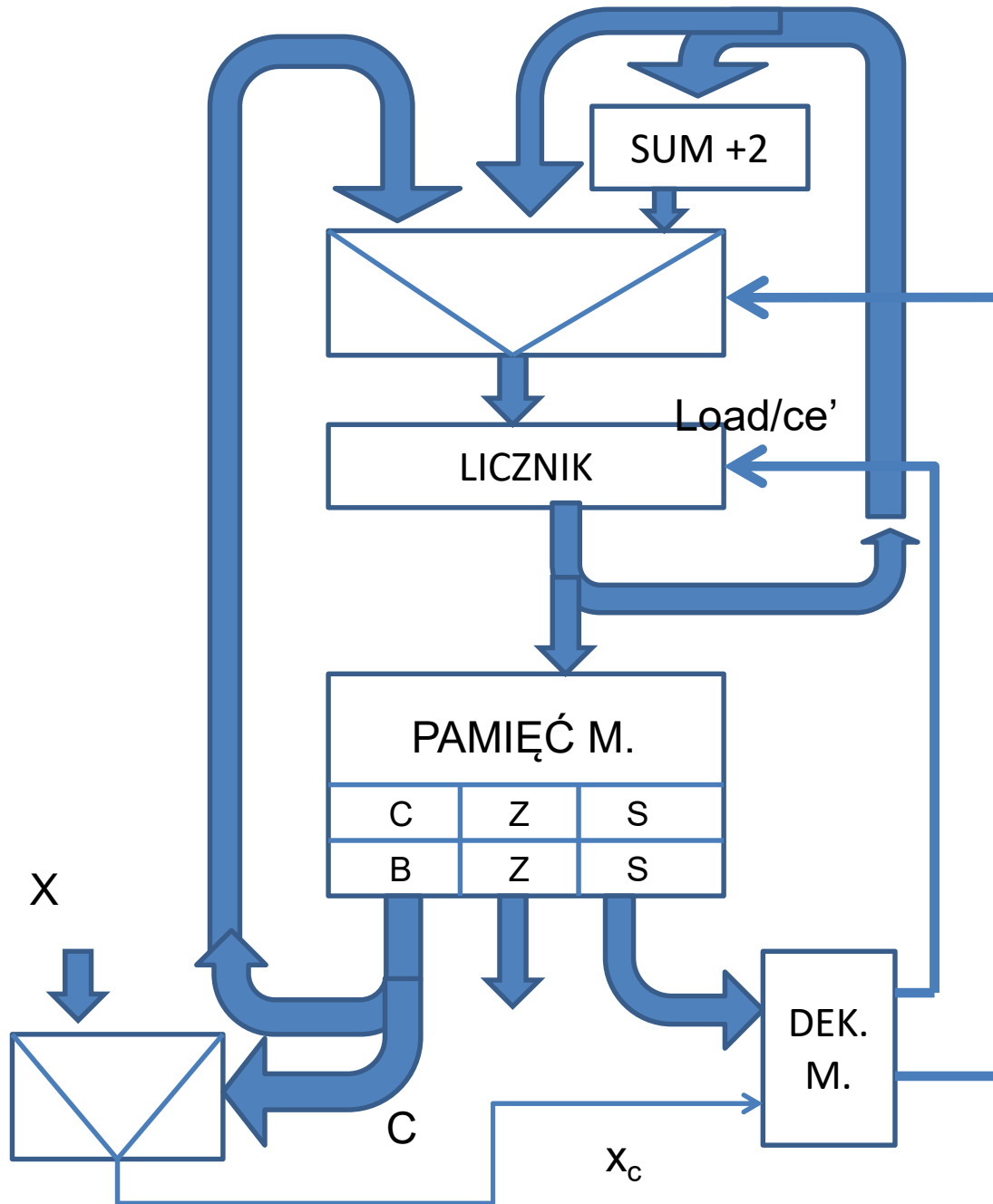
Zadania układu sterowania:

- generacja sterowań,
- wybór warunku i rozejście w mikroprogramie,
- przejście do dowolnego adresu.

W zależności od wartości warunku (pole C rozkazu) następuje przejście do kolejnego stanu (**kolejny** adres - zgoda na zliczanie licznika) lub skok (zgoda na zapis równoległy licznika) zgodnie z zawartością pola adresowego

$A_i: Z = Z_{A_i}, \text{ if } x_c \text{ then } A' = A_j \text{ else } A' = A_{i+1}$

UKŁAD STERUJĄCY ver 3

Implementowane instrukcje:

$A_i : Z, \text{ if } x_c \text{ then } A' = A_i \text{ else } A' = A_{i+1}$
 ---Instrukcja warunkowego przejścia -
 użyte pola: $\langle C, Z, S \rangle$

$A_i : Z, \text{ if } x_c \text{ then } A' = A_{i+1} \text{ else } A' = A_{i+2}$
 --- Instrukcja warunkowego pominięcia
 kolejnej instrukcji użyte pola $\langle C, Z, S \rangle$

$A_i : Z, A' = A_j$ --skok bezwarunkowy
 użyte pola $\langle A, Z, S \rangle$

Pola rozkazowe:

- B pole adresu
- C pole warunku (sterowania)
- Z pole operacyjne
- S pole typu instrukcji

Dekoder mikroinstrukcji w zależności od zakodowanego typu instrukcji (pole S) generuje sygnały sterowania licznikiem (ładowanie, zgoda na zliczanie) i sygnały adresowe multipleksera adresowego.

Inne mikroinstrukcje

Mikroinstrukcje obsługi podprogramu:

Implementacja stosu za pomocą rejestru śladu (RS) do zapisania adresu powrotu z podprogramu

$A_i : RS = A_{i+1}, A' = A_j$

-- skok do (wywołanie) podprogramu od adresu A_j z zapisaniem kolejnego $(i+1)$ adresu jako adresu powrotu

$A_k : \text{if } x_c \text{ then } A' = RS \text{ else } A' = A_{k+1}$

-- warunkowy powrót z podprogramu (skorzystanie z zawartości rejestru śladu)

Mikroinstrukcje realizacji pętli:

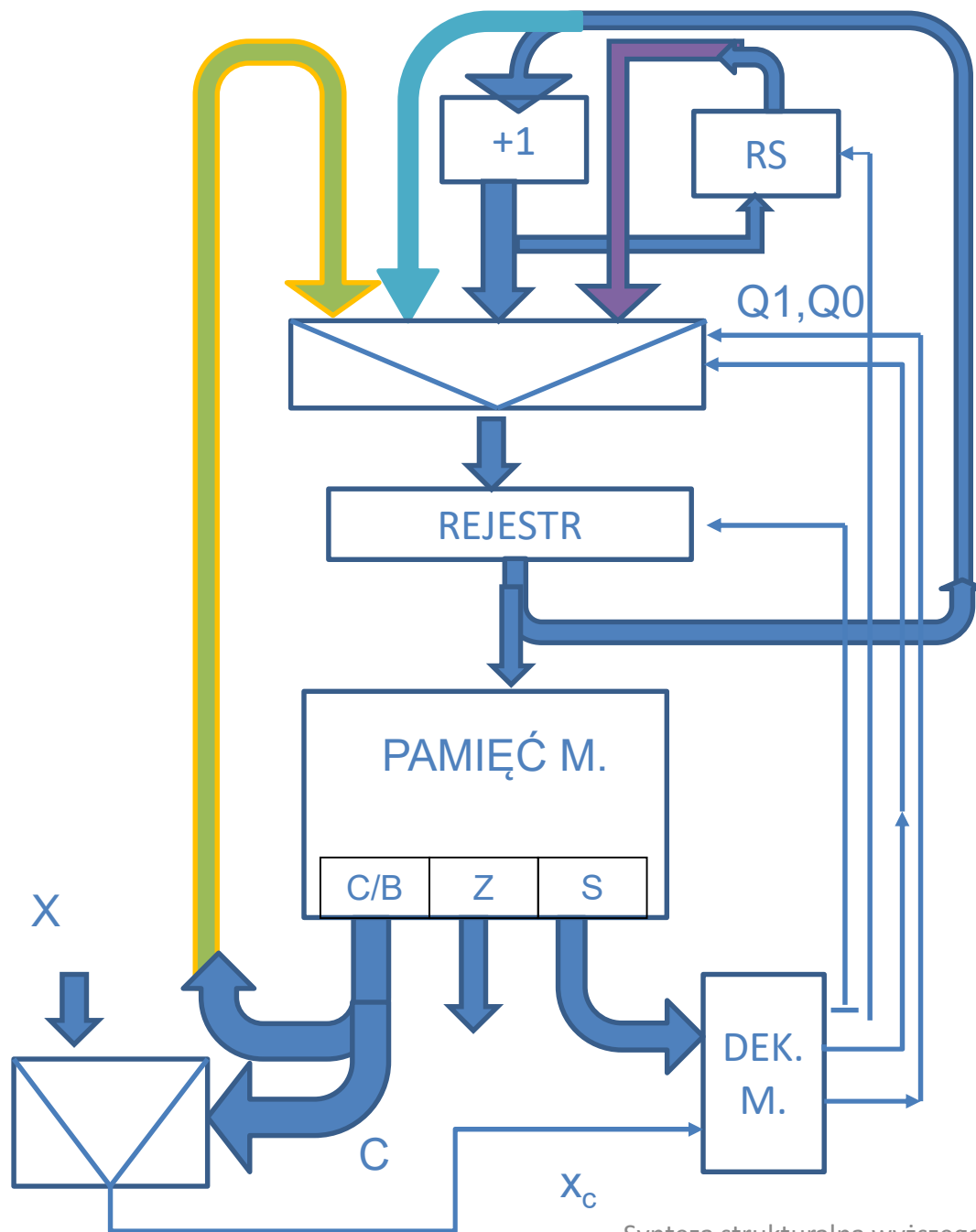
zapamiętanie początku pętli w rejestrze śladu.

$A_i : RS = A_i, A' = A_{i+1}$

-- Początek pętli: zapamiętanie początku pętli i przejście do pierwszego rozkazu pętli

$A_k : \text{if } x_c \text{ then } A' = RS \text{ else } A' = A_{k+1}$

-- warunkowo: powrót na początek pętli lub wykonanie kolejnego rozkazu

UKŁAD STERUJĄCY nr 4

IMPLEMENTOWANE TYPY INSTRUKCJI:

$A_i : Z, A' = A_{i+1}$ --Przejście bezwarunkowe

$A_i : Z, A' = A_j$ -- skok bezwarunkowy

$A_i : Z, \text{if } x_c \text{ then } A' = A_{i+1}, \text{else } A' = A_i$

-- oczekiwanie na spełnienie warunku

$A_i : \text{if } x_c \text{ then } A' = A_j, RS = A_{i+1} \text{ else } A' = A_{i+1}$

-- warunkowy skok do podprogramu

$A_i : \text{if } x_c \text{ then } A' = RS \text{ else } A' = A_{i+1}$

-- warunkowy powrót z podprogramu

Multiplekser ma 4 wejścia:

- skoku skoku

- oczekiwania

- przejścia +1 (rejestr zamiast licznika)

- powrotu wg rejestru śladu

- Dekoder mikroinstrukcji określa na podstawie pola typu instrukcji i warunku (jeśli ma być uwzględniony) sterowanie bieżącej mikroinstrukcji (zapis RS) i generację kolejnej mikroinstrukcji.